

Betalingsmoraal

Betaling van geleverde producten of diensten achteraf is in het bedrijfsleven zo normaal geworden dat het lijkt dat veel debiteuren niet meer zien dat 'leverancierskrediet' een kwestie van vertrouwen is. En dat vertrouwen moet iedere keer opnieuw waargemaakt en verdiend worden.

JOOP VAN ZIJL

Grote bedrijven dwingen bij leveranciers vaak een ruime betalingstermijn af, alleen omdat zij daarin een goede mogelijkheid zien voor goedkope kredietverstrekking. Als het goed is, staat daar dan wel tegenover dat de betaling vervolgens ook stipt op het overeengekomen tijdstip wordt voldaan. Rondt ergerlijk zijn de gelukkig zeer kleine minderheid van debiteuren die het normaal lijkt te vinden om producten of diensten van je af te nemen, om dan vervolgens de betalingstermijn, en de betalingsherinneringen en aanmaningen aan de laars te lappen. Ten slotte trekken ze uitgebreid het hele register aan smoezen open met als enig doel het betalingsmoment zo lang mogelijk uit te stellen. Ik mag mij gelukkig prijzen met een cliëntenbestand dat doorgaans aan zijn betalingsverplichtingen voldoet. Er zijn helaas voortdurend ook een paar cliënten die zich aan geen enkele afspraak houden, waarvan je geen cent ziet als je ze niet voortdurend onder druk houdt om tot betaling over te gaan. Geen smoes is voor hen te gek om aan hun betalingsproblemen te ontkomen. Zo herinner ik mij met weinig vreugde de cliënt die na diverse betalingsherinneringen en aanmaningen wist te melden dat zijn hond onze factuur had opgegeten. Kennelijk was het hem bekend dat het om onze factuur ging, maar hij had daarin nooit een reden gezien om een kopie van de factuur op te vragen. Ik neem aan dat de hond ook alle betalingsherinneringen en aanmaningen had opgegeten, want die hadden de cliënt ook niet tot betaling kunnen bewegen.

In mijn praktijk heb ik moeten vaststellen dat ook bestuursorganen zoals de belastingdienst en het UWV zich in toenemende mate weinig betrouwbaar tonen bij het nakomen van de op hen rustende betalingsverplichtingen. Onlangs is op mijn kantoor een foutje gemaakt met de beta-

ling van de aan de belastingdienst af te dragen loon- en omzetbelasting. Die werd per ongeluk twee maal betaald. Het foutje werd vrijwel direct daarna ontdekt, maar kon niet meer worden hersteld. Omdat het om een relatief fors bedrag ging, heb ik direct de belastingdienst aangeschreven met het verzoek het te veel betaalde per omgaande te restitueren. Ondanks vier brieven kwam het geld niet terug voordat ik de afdracht over de volgende maand moest doen, waarmee ik toen het eerder te veel betaalde heb verrekend. Zelfs werd mij door de belastingdienst op enig moment medegedeeld dat het geld al zou zijn overgemaakt, maar acht dagen na die mededeling was het geld desondanks nog niet binnen. De tijd dat een betaling er zo lang over doet om van de ene naar de andere bankrekening te gaan, ligt inmiddels toch al een hele tijd achter ons. Ik hoorde hier van de belastingdienst hetzelfde soort mededelingen als ik van het slechtste deel van mijn debiteuren moet aanhoren. De eerlijkheid gebiedt mij daarbij overigens te zeggen dat het geld alsnog binnen kwam, kort nadat ik tot verrekening was overgegaan.

De werkzaamheden voor mijn cliënten hebben soms tot gevolg dat zij van het UWV of de belastingdienst recht hebben op terugbetaling van premies werknemersverzekeringen die zij in het verleden te veel hebben afgedragen of van WAO- en WGA-uitkeringen die zij in het verleden ten onrechte als eigenrisicodragers hebben betaald. Hoewel over die terugbetaling in het kader van procedures door mij vaak uitdrukkelijk afspraken met het UWV worden gemaakt, heb ik bij meerdere cliënten moeten vaststellen dat die terugbetaling daarna nog maanden en soms jaren op zich laat wachten. Met name rond de overdracht van de premieheffing werknemersverzekeringen van het UWV naar de belastingdienst werden mijn cliënten

de dupe van een gebrekkige samenwerking tussen het UWV en de belastingdienst. In één van die gevallen werd pas na enkele jaren uiteindelijk door de belastingdienst bevestigd dat bepaalde bedragen zouden worden betaald. Toen ik aan de belastingdienst trok omdat dat vier maanden later nog steeds niet was gebeurd, kreeg ik te horen dat sprake was geweest van een 'technische storing' en dat de toegezegde bedragen zo snel mogelijk zouden worden betaald, waaronder ik moest verstaan: 'binnen drie weken', tenzij er natuurlijk nog een 'vertraging' zou optreden. En weer moest ik denken aan de mededelingen die ik soms van het slechtste deel van mijn debiteuren moet aanhoren.

Als geen ander zouden bestuursorganen moeten weten dat de nakoming van betalingsverplichtingen een vertrouwens-kwestie is. Het vertrouwen in de overheid is een te groot goed om door zoiets eenvoudigs als het tijdig doen van betalingen te worden verkwanseld. En dat geldt zeker voor een bestuursorgaan dat zelf de burgers om de oren slaat met forse boetes zodra die burgers niet tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldoen. ■

Mr. J.P.M. van Zijl is advocaat te Tilburg.